

DigiTili2020

Ekosysteemiajattelu

Työpaja ja työkalu

Kirsti Sorama, KTT, yliopettaja
SeAMK Liiketoiminta ja kulttuuri

Tätä materiaalia koskee tekijänoikeuslaki



Ekosysteemiajattelu – työpajan tarkoitus

- Auttaa tilitoimistoja hahmottamaan erilaisia alueellisia/kansallisia ekosysteemejä, joita tarvitaan yritystoiminnan tukemiseen.
- Erilaiset ekosysteemit voidaan nähdä ekosysteemien järjestelmänä, joilla kaikilla on oma tavoitteensa ja jossa toimijoilla (vaikka ovatkin lähes kaikissa ekosysteemeissä samat) on oma roolinsa ja asemansa ekosysteemin tavoitteen mukaisesti.

Ekosysteemiajattelun lähtökohdat

- Perinteinen liiketoiminta-ajattelu pitää yritystoimintaa yrityksen ja asiakkaan välisenä suhteena.
- Yhä enemmän kuitenkin puhutaan laajemmista yhteistyömalleista ja näistä yksi erityisesti viimeisen 10 vuoden aikana puheisiin noussut käsite on ekosysteemi.
- Ekosysteemiajattelu lähtee liiketoiminnan kehittämisen näkökulmasta.

Ekosysteemiajattelun lähtökohdat

- ”Ei se ole kaikkein voimakkain laji, joka selviää, eikä kaikkein älykkäin. Se on se laji, joka kaikkein parhaiten sopeutuu muutokseen” – Charles Darwin
- Myös yritysmaailmassa ja sen ekosysteemeissä pätee Darwinin laki – nykypäivän nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä pärjäävät vain ne, jotka kykenevät parhaiten sopeutumaan muutokseen – siksi tarvitaan ympärille sellaisia toimijoita, jotka tukevat sopeutumista.

Monenlaiset ekosysteemit – toiminnan tavoite määrittää ekosysteemien eroa

- Kirjallisuudessa ja myös arkipuheessa vilahtelee erilaisia ekosysteemikäsitteitä – kuitenkin niitä käytetään useimmiten epätasaisesti eikä puhujakaan aina tiedä, mitä kukin termi tarkoittaa.
- Liiketoiminnan kehittämisen ja kehittymisen kannalta voidaan luetella viisi-kuusi erilaista ekosysteemikäsitettä, joissa on jopa samat toimijat, mutta niiden erona on *tavoite*.
- Erilaisissa ekosysteemeissä aktivoituu eri toimijoiden rooli ja asema eri tavalla riippuen ekosysteemin tavoitteesta.

Monen ekosysteemin viidakossa

- Ekosysteemien tutkimuskirjallisuus on pääosin englanninkielistä ja siksi joidenkin termien kääntämisessä on haasteita. Seuraavassa pari esimerkkiä:
 - Yrittäjyys ekosysteemi (Entrepreneurship ecosystem)
 - Yrittäjä ekosysteemi (Entrepreneurial ecosystem)

Yrittäjyyskosysteemi (entrepreneurship ecosystem)



Yrittäjäekosysteemi (entrepreneurial ecosystem)

Tavoite: enemmän kehittämissuuntautuneita yrittäjiä, enemmän kasvuyrityksiä

Kohderyhmä: yrittäjät/yritykset, koska kasvu edellyttää sekä yrittäjältä että yritykseltä tarvetta sekä kykyä kasvaa.



MIKÄ KUNKIN TOIMIJAN ASEMA JA ROOLI ON TÄSSÄ EKOSYSTEEMISSÄ!

MIKÄ ON TILITOIMISTOJEN ASEMA JA ROOLI TÄSSÄ EKOSYSTEEMISSÄ!

Liiketoimintaekosysteemi (business ecosystem)

Tavoite:
liiketoiminta-
verkostojen
strateginen
kehittäminen

Kohderyhmä:
liiketoimintaverkostot,
joissa isot ja pienet
yritykset toimivat
verkostona. Sitä
menestyneempi
verkosto mitä
kehittämishaluisempia
ja -kykyisempää
yrityksiä mukana –
myös uusia!



KEHITYSMISKYKY
JA
MENESTYMINEN
MÄÄRÄYTYVÄT
KAHDEN EM.
EKOSYSTEEMIN
TOIMIVUUDEN
PERUSTEELLA!

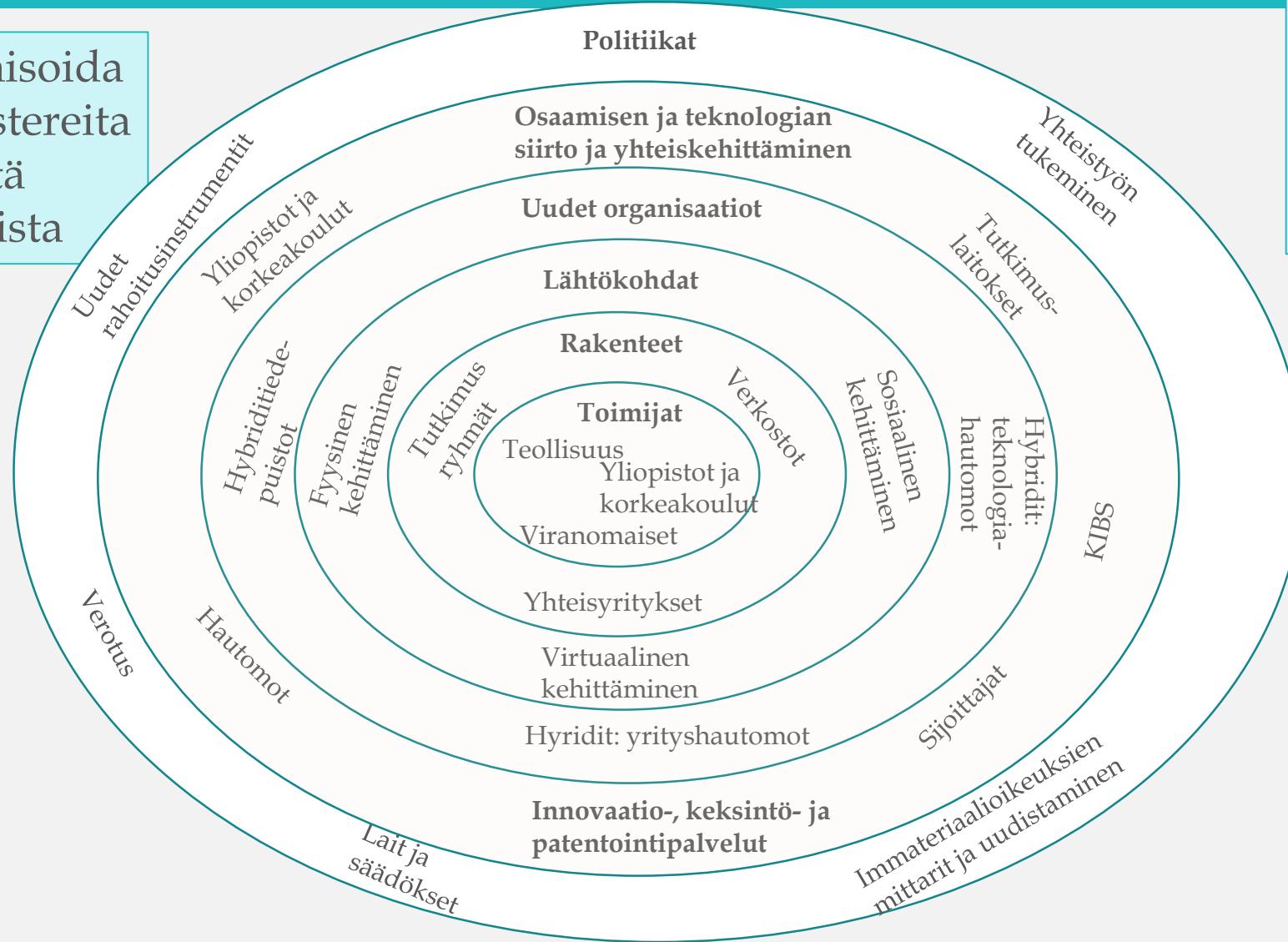
TILITOIMISTON
ROOLI JA ASEMA?

Liiketoimintaekosysteemin toimijat
(Moore 1993 mukailleen)

Innovaatioekosysteemi (innovation ecosystem)

Tavoite: organisoida innovaatioklustereita ja älykästä erikoistumista

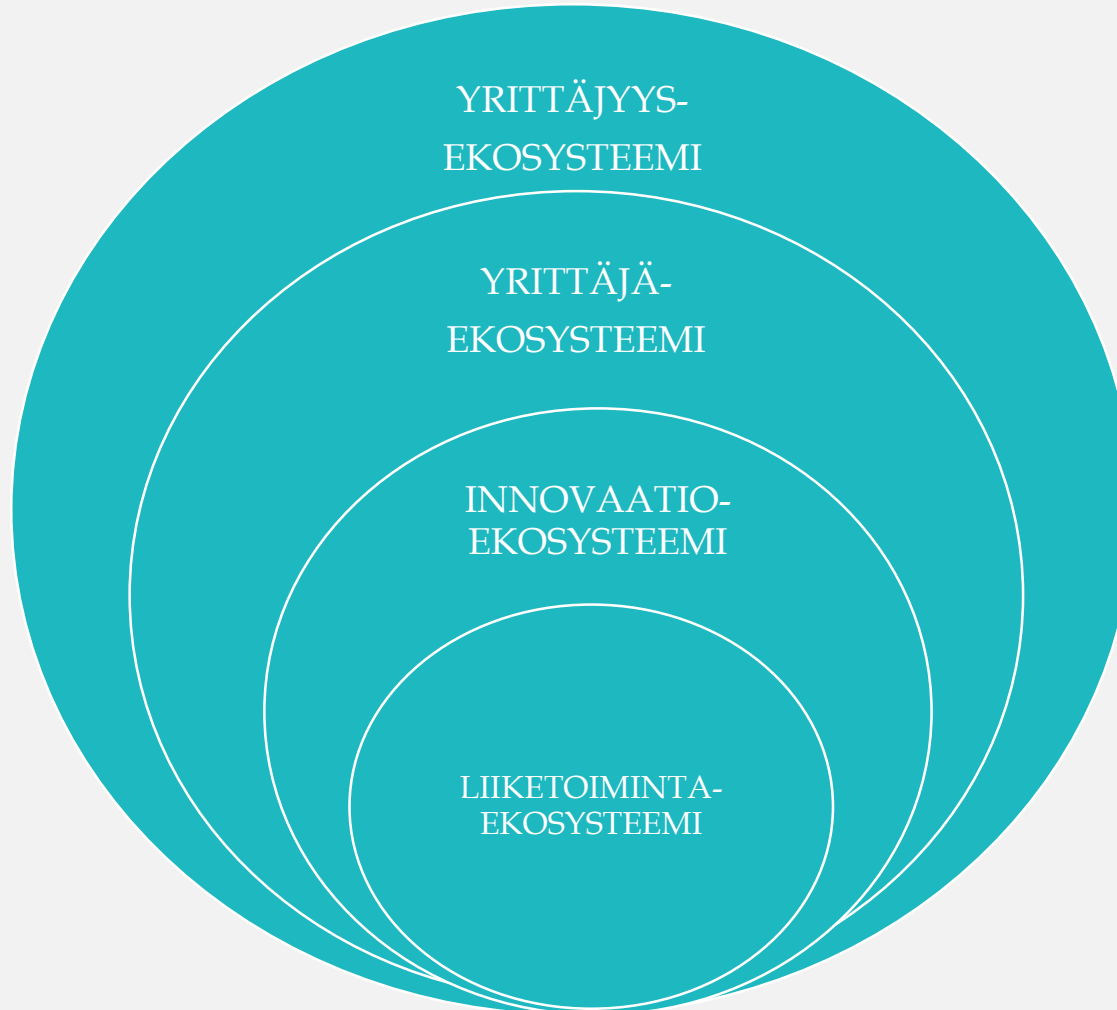
Kohderyhmä: Toimijat, jotka edesauttavat innovaatioiden syntymistä ja uusien liiketoiminta-ekosysteemien kehittymistä



MITEN TILITOIMISTO VOI AUTTAA ASIAKASYRITYSTÄ UUDISTUMAAN?

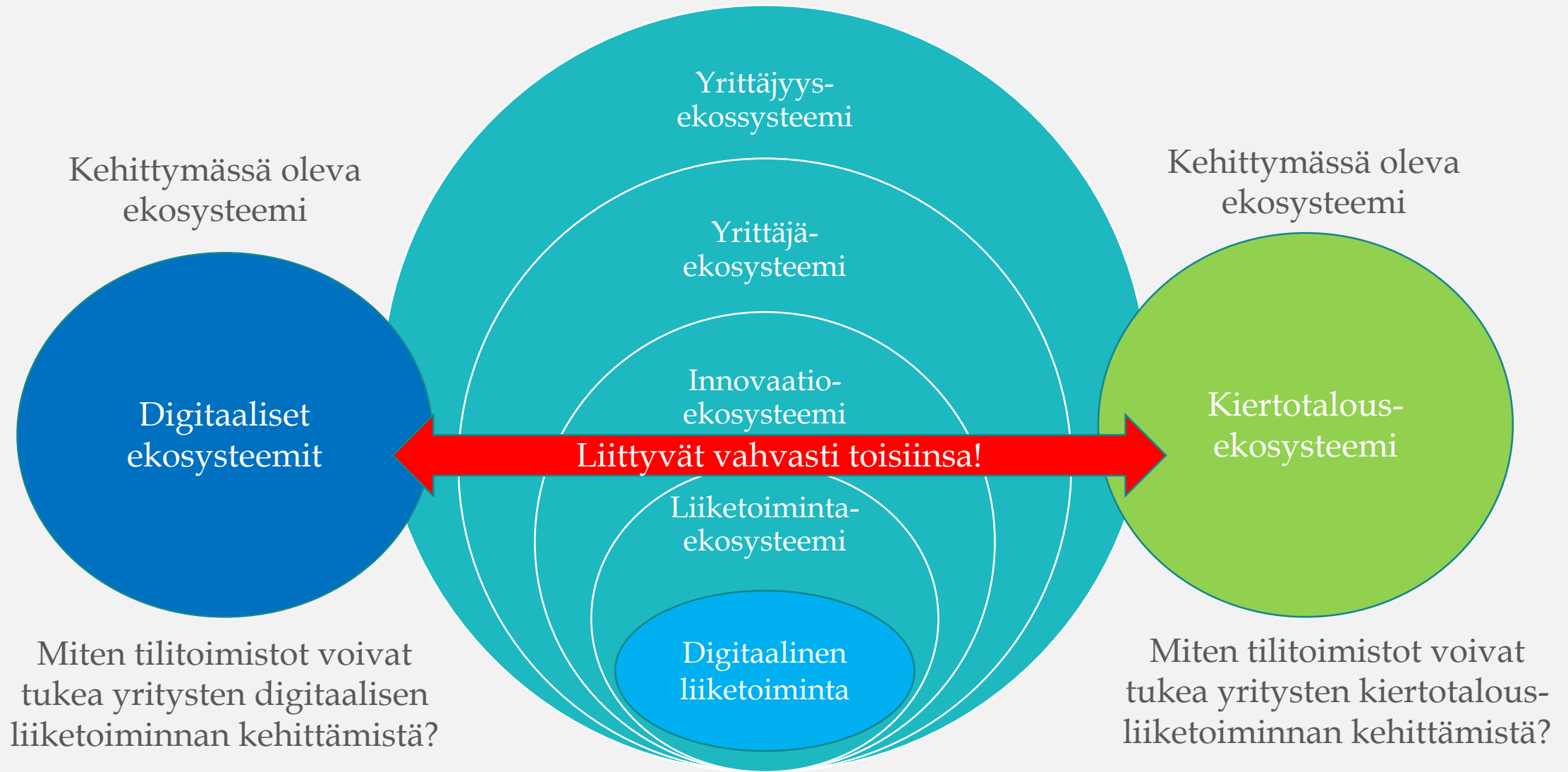
Ekosysteemien ekosysteemi

Ekosysteemien ekosysteemi toimii kaiken taloudellisen aktiivisuuden perustana. Kaikkien sen osien on toimittava tehokkaasti yhteen.



MYÖS
TILITOIMISTOJEN
TULEE MIETTIÄ OMA
ROOLINSA
KUSSAKIN
EKOSYSTEEMISSÄ JA
TUNNISTAA MUUT
ALUEELLISIIN
EKOSYSTEEMEIHIN
KUULUVAT
TOIMIJAT

Kehittymässä olevat ekosysteemit



Digitaaliset ekosysteemit

- Liiketoiminta on nopeasti digitalisoitumassa luoden uusia liiketoimintamahdollisuuksia, mutta tuhoten samalla pitkään menestyksekkäitä liiketoimintamalleja.
- Yrityksissä pitäisikin nyt kiireesti miettiä, minkälaisia mahdollisuuksia ja uhkia nopea digitalisoituminen tuo liiketoiminnalle.
- Nyt olisi aika alkaa kehrittelemään uusia liiketoimintavaihtoehtoja tulevaisuutta varten => tulevaisuus perustuu digitaalisten ekosysteemien kehittymiseen!
- Digitaalinen ekosysteemi on laajempi kuin vain liiketoimintaekosysteemi ja siksi pelkästään liiketoimintaekosysteemiin keskittyminen saattaa olla uhka yrityksen menestymiselle.
- Digitaalisen ekosysteemin tavoitteena on luoda syvempi ymmärrys asiakkaiden käyttäytymiseen ja tarjotakseen asiakkaille yhä uusia palveluja digitaalisia platformeja hyödyntäen.
- "The future is already here – it's just not evenly distributed"

Kiertotalouden ekosysteemit

- Kiertotalouden ekosysteemit voidaan liittää innovaatioekosysteemiin, koska innovaatioekosysteemit ovat elintärkeitä kestävän kehityksen edistämässä.
- Kun puhutaan kiertotalouden ekosysteemeistä ja niihin liittyvistä innovaatioista käytetään termiä ekoinnovaatio.

Toimijat ja niiden verkottuminen eri tahoihin

Toimijaverkoston rakenne ja solmukohdat

Toimijoiden välisen vuorovaikutuksen ja vaihdannan sisältö ja määrä

Toimijoiden asema ja rooli toimitusketjussa

Toimijoiden vahvuudet kiertotalouden eri osa-alueilla

Kiertotalouden ekosysteemin ytimessä ovat lineaaristen toimitusketjujen muuttuminen kiertoon perustuviksi toimitus- ja arvoketjuiksi.

Etelä-Pohjanmaalla toimivia julkisia toimijoita

- Etelä-Pohjanmaan uusyrityskeskus Neuvoa Antava <https://neuvoa-antava.fi/>
- Finnvera <https://www.finnvera.fi/kasvu/omistajanvaihdos>
- ELY-keskus <https://www.ely-keskus.fi/web/ely/yritysten-kehittamispalvelut>
- Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät <https://www.yrittajat.fi/etela-pohjanmaan-yrittajat>
- Etelä-Pohjanmaan kauppakamari (kansainvälistymispalvelut) <https://etela-pohjanmaankauppakamari.fi/palvelut/neuvonta/>
- Seutukuntien (kuntien) yrityspalvelut
- Etelä-Pohjanmaan Liitto <https://www.epliitto.fi/tilastot>
- SeAMK, SEDU, SYO
- Näiden lisäksi yksityisiä, kuten pankit ja yksityiset yrityspalveluyritykset

